

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de staatssecretaris mevrouw drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Betreft: commotie in de media over proportionaliteit asbestbeleid

Kenmerk: 9FENE-SEC

Meteren, 15 maart 2019

Geachte mevrouw Van Ark,

Middels dit schrijven vragen wij uw aandacht voor onze ernstige zorgen over de recente maatschappelijke discussie rondom het asbestbeleid in Nederland.

In de Fenelab Technische Commissie Asbest zijn wij vertegenwoordigd met circa 90% van de professionele asbestlaboratoria en eindinspectie instellingen. Dit zijn door de RvA geaccrediteerde organisaties. Wij zetten ons in voor de kwaliteit van de eindbeoordeling van asbestsaneringen. Wij voeren hierover regelmatig overleg met u en andere betrokken partijen, zoals de Raad voor Accreditatie, en wij zijn betrokken bij de normcommissie NEN2990 en bij de overleggen binnen de Stichting Ascet.

Onze inspecteurs en laboranten zijn dagelijks op pad om asbestaneringslocaties te beoordelen op asbestveiligheid. Daarmee hebben wij een belangrijke rol in uw 'asbeststelsel', waarin wettelijk is geregeld dat saneringslocaties door deskundige, onafhankelijke en geaccrediteerde instellingen worden eindbeoordeeld.

Vorige week is het rapport 'Gezondheidsrisico's in verschillende asbestblootstellingssituaties en de kosten van bijbehorend beschermingsbeleid' gepubliceerd, geschreven door een consortium van kennisinstellingen waaronder TNO.

In dit rapport wordt ons inziens op onverantwoorde wijze omgesprongen met de risico's van asbest. Er wordt een proportionaliteitsdiscussie geïntroduceerd over wat veilig en gezond werken mag kosten, die - als wij het goed zien - niet past binnen het nationale en internationale arbobeleid.

Op basis daarvan wordt geconcludeerd dat de maatregelen die worden getroffen om blootstelling aan asbest te voorkomen buitenproportioneel en vaak onnodig zijn. In het rapport worden diverse scenario's doorgerekend. Eén van de scenario's is dat installateurs gaatjes boren in asbesthoudende plafondplaten, met als conclusies dat de risico's daarvan verwaarloosbaar klein zijn. Ook wordt gesteld dat adembescherming bij het saneren van asbestdaken te veel kost. Wij vinden dat onbegrijpelijk en onverantwoord. Incidentele blootstelling en beroepsmatige blootstelling wordt in het rapport en in de media tendentiekus door elkaar gebruikt.

Het rapport is in de media breed uitgemeten. In het bijzonder Aedes heeft breed podium gezocht met haar ongenueanceerde en gevaarlijke betoog dat de asbestregels onnodig zijn. Ook de feiten over de kosten van asbestsanering, inventarisatie en eindbeoordeling, worden door Aedes verdraaid. Bovendien wordt de asbestverwijderingsbranche, waar wij samen met inventarisatiebureaus en saneerders deel van uitmaken, verweten de regels zelf te hebben opgesteld, hetgeen pertinent onjuist is.

Wij vinden dit alles een gevaarlijke ontwikkeling. Het rapport en de media-aandacht heeft grote impact op de risicoperceptie van burgers en werknemers (in de bouw) over asbest. Dat staat haaks op uw jarenlang gevoerde beleid, waarin juist wordt gewerkt aan het risicobesef om te voorkomen dat er onverantwoord met asbest wordt omgesproken. Dat vraagt voortdurend aandacht. Zie daarvoor ook uw eigen filmpje op <https://www.arboportaal.nl/documenten/videos/2010/1/1/joost---de-risico%E2%80%99s-van-asbest-voor-werknemers>.

Onze inspecteurs merken dit in de praktijk. Na publicatie van het rapport en de media aandacht krijgen zij veel vragen en (negatieve) opmerkingen. Er zijn veel kritische vragen over de zin en onzin van de onafhankelijke eindbeoordeling. De stelling is dan dat asbest toch niet gevaarlijk is.

Zoals gezegd maken wij ons daarover ernstige zorgen. In het Kamerdebat over asbest op 6 maart jl. heeft u al aangegeven de beschouwingen in het rapport niet de delen. Dat waarderen wij. Dit signaal moet wat ons betreft echter sterker. Wij roepen u daarom op om publiekelijk afstand te nemen van het rapport en om duidelijk te maken dat de regels voor het verwijderen van asbest er toe doen en dat de werknemers in de asbestverwijdering, dus ook onze inspecteurs, respect verdienen.

Overigens zijn wij een groot voorstander van het risicogestuurde asbestbeleid, maar de verdere invoering daarvan is niet geholpen met deze rapporten en de wijze waarop het asbestbeleid door Aedes in de media wordt neergezet. Wij hebben de achterliggende tijd samen met de collegabranche partijen diverse voorstellen gedaan voor een risicogestuurd asbestbeleid. Wij roepen u op om deze voorstellen snel te implementeren.

Bovendien is mede op voordracht van Fenelab reeds in november jl. bij uw ministerie concreet aangegeven dat er op het actuele dossier aangaande de vensterbanken, ons inziens een goede oplossing mogelijk is. Met lagere kosten, maar met behoud van borging is er een voorstel ingediend hoe dit te doen. Dit voorstel is afgelopen week in het CCvD Asbest met meerderheid van stemmen aangenomen. We dringen er tevens hierbij op aan dat deze wijziging direct in de wijziging van het certificatieschema per 1 april a.s. wordt meegenomen. Hiermee laten we wederom zien als branche dat we samen kordaat kunnen werken en verbeteringen kunnen doorvoeren.

In dat kader moet worden opgemerkt dat wij ons zorgen maken over de uitrol van uw beleidsreactie over het asbeststelsel, zoals neergelegd in de Kamerbrief van september vorig jaar. Er zijn veel abstracte plannen, maar hoe u dat concreet vorm gaat geven is ons nog onvoldoende duidelijk. Er is een aantal actuele knelpunten dat snel moet worden opgelost. Daarvoor is meermaals uw aandacht gevraagd, maar hiermee wordt niets gedaan. Voornoemd voorbeeld inzake de vensterbanken laat zien dat er de gelegenheid is om adequaat door te pakken.

Tot slot, maar niet in de laatste plaats, vragen wij uw aandacht voor de rol en positie van TNO. TNO is mede auteur van het voornoemde rapport over proportionaliteit. Wij vinden dit onbegrijpelijk. Het rapport staat haaks op de uitgangspunten van uw arbobeleid en asbestbeleid, dat juist mede op basis van vele adviezen van TNO tot stand is gekomen. Het rapport is ons inziens TNO onwaardig en raakt ook het vraagstuk van de geloofwaardigheid van TNO als wetenschappelijk en onafhankelijk adviseur van het kabinet op het gebied van het asbestbeleid.

Wij stellen vast dat TNO zich de laatste jaren meer en meer opstelt als een commercieel onderzoeksbureau in het asbestdomein. Daar is op zichzelf niets mis mee, maar dat is niet te verenigen met TNO als een wetenschappelijke spil in de overheidsadvisering ter zake asbestbeleid.

Over de vele rollen van TNO in onderzoeken over asbestbeleid, de wispelturigheid van adviezen en de profilering op podia hebben wij eerder al de aandacht gevraagd van TNO en dat is door ons ook aan de orde gesteld binnen uw Ministerie.

We kunnen niet uitsluiten dat de leden van de Technische Commissie Asbest gaan overwegen of de aanwezigheid van TNO bij dit overlegorgaan nog langer gewenst is. Dit op basis van het geschade vertrouwen in het recente onderzoek als opvolging van eerdere uitspraken en onderzoeken die haaks staan op de opvattingen van de Technische Commissie Asbest.

Wij nemen dit zeer ernstig op en hebben daarom besloten om hiervoor ook de aandacht te vragen aan de Raad van Bestuur van TNO, door deze brief in afschrift aan haar te zenden en te verzoeken om een overleg hierover.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Victor van der Hoeven', with a long horizontal flourish extending to the right.

Victor van der Hoeven
Voorzitter Fenelab Technische Commissie Asbest

In afschrift aan: Staatsecretaris van I en W, Raad van Bestuur TNO en Stichting Ascet.